

3

**LETNIK XXIV.
1977 - 1978**

GALEB

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Karel Širok: Tiho otroci...	57
Lijana Radej: Glejte človek	57
Vlado Firm: Vratolomne dogodivščine	
Matička in njegovega strička	58
Neža Maurer: Mlado leto	62
Vojan T. Arhar: Zima	63
Danilo Gorinšek: 3 + 1 = 5	63
Vlado Firm: Bataljnski osel	64
Vojan T. Arhar: Velikani	65
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak:	
Božično darilo	66
Skrita podoba; Predmeti	67
Valentin Polanšek: Striža	68
L. A.: Dr. Robert Hlavaty 80-letnik	70
Danilo Gorinšek: Zakaj je osel dolgouh	71
Črtomir Šinkovec: Kako je petelin ukanil	
medveda	72
Črtomir Šinkovec: Zimska radost	73
Vladko Kogoj: Višarska smreka	73
Vojan T. Arhar: Žirafa in puščavska	
lisica	74
Zanimivosti	75
Vojan T. Arhar: Slava krompirju!	76
L. A.: Radijske oddaje za slovenske šolarje na kaseti	77
Lojze Abram: Televizijski prenosi	78
Zapojmo veselo: Janez Bitenc: Zimska	79
Sport: Ivan Furlanič - Mario Sušteršič:	
Minibasket	80
Poskusimo tudi mi: Okraski za drevesce	81
Franci Lakovič: Pričakovanje	82
Danilo Gorinšek: Ena je mati	82
Elizabeta Koman: Najdenček	83
Meta Rainer: Budilka	84
Solarji pišejo	84
Urednikova pošta	88

Za bistré glave 3 stran platnic

Ilustracije za 3. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec - Božič (str. 74, 82); Robert Hlavaty (str. 65, 70, 84); Elizabeta Koman (str. 83); Leon Koporc (str. 57, 68); Božo Kos (str. 62, 64); Jasna Merku (str. 73); Š. P. (str. 58-61); Jelka Reichman (str. 63, 71, 73); Bine Rogelj (str. 72); Magda Tavčar (str. 63, 66, 67, 82).

Priloga: Pinko Tomažič, Poimenovane šole - besedilo: Evgen Dobrila, slike: Lcize Abram.

LETNIK XXIV. DECEMBER 1977 ŠTEV. 3

Mesečnik (8 številkk)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

**Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34**

Tiska:

Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:

Corado Rojac

4. r. os. šole KATINARA

Posamezna številka:

400 lir

Letna naročnina:

3.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Un. Stampa Periodica Italiana)

Karel Širok

Ilustr.: Leon Koporc

TIHO, OTROCI...

»Tiho, otroci, Jezušček spi,
mati Marija ga v rokah drži
in sveti Jožef nad njim bedi.

Glejte, kako je reven otrok,
prav nič ne pozna se mu, da je Bog:
svetemu Jožefu gre skoraj na jok...«

»Mamica, prav lepo prosim vas,
recite jim, da so lahko pri nas,
v hlevu gotovo zelo jim je mraz.«

»Dobro, otroci, k polnočnici grem,
vi pa pridni bodite med tem,
morda nočjo še pridejo sem...«

Lijana Radej

Glejte, človek

Tovarniški dimniki.
V zraku sled reaktivca.
Človek osvaja luno in jo osvoji.
Presaditve srca.
Tablete za vitkost.
Načrtovanje družine.
Atomska energija,
mamica.

In nekje drugje
napihnjeni trebuščki od lakote,
epidemije,
vojne,
strah,
smrt . . .

Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička

27. Pa kaj, ko sloga tuja stvar bila je ptičji jati, med njimi vname se spor, kot za posest med brati. Oglásijo se štorclje vse: »Ju sprejmemo v goste.« To čapljam nič prav ni bilo: »Tako nas pa ne boste!« Začne se boj, že teče kri, frči po zraku perje, to ni več mirnih ptičev rod, to pretepačev trop je.

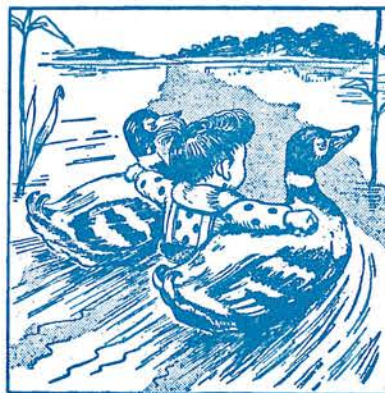
28. V tem vročem boju ptice so na kletko pozabile in vrv so pretrgale, na zemljo jo razletela. Zdaj kletka kar nenadoma postala je padalo, Matičku, stričku klicanje pa nič ni pomagalo. Oba močno prestrašena v globino sta strmela, edino iskro upanja v otočku sta imela.

29. Ojoj, ojoj, na travnat kup je kletka priletela, od sunka močnega se je na kose razletela. Ubogi stric na glavo se prevrnil je v močvaro, Matiček pa obesil se je tja na vrbo staro. »No, prav tako, vsaj glava nama je ostala cela,« modrujeta prestrašena oba, vendar vesela.

30. Z veliko muko striček se iz blata ven privleče, kako je smešen videti, ko voda z njega teče. Približa racman velik se, lepo ju ogovarja: »Le nič strahu, zdaj gosta sta otoka poglavarja.« Prijaznemu vabilu sta kaj hitro se odzvala, očistila obleko si in se na pot podala.

32. Matiček pa neugnan je bil, od sile radoveden, se k racam v vodo je podal, tako je bil poreden. Zagrabil drzno raci dve za njuni je peroti, popeljal z njima novim se prigradam je nasproti. Naenkrat zgrabi ga močno za nogo nekaj v vodi, začne toniti od strahu in že pod vodo blodi.

31. Stoji tam ves otoški rod in gosta pričakuje, pozdravi štrk ju poglavar, iz zbora se začuje: »Oj, dober dan, pozdravljena oba nam miša gosta, želimo vama, da pri nas se dobro imela bosta!« Prav lačna hitro sta oba obeda se lotila, veliko svežo ščuko v dar od štorclj sta dobila.

33. Rešitve ni, oh kaj bo zdaj, zaman pomoči išče ovija ga močno krog nog podvodno že zelišče. Le roki dve se vidita še komaj iz gladine, zletita raci z vode proč v zračne brž višine. Še rahel vetrič zapihlja ter boža trst, lokvanje, Matiček pa potopil se v podvodne je kotanje.

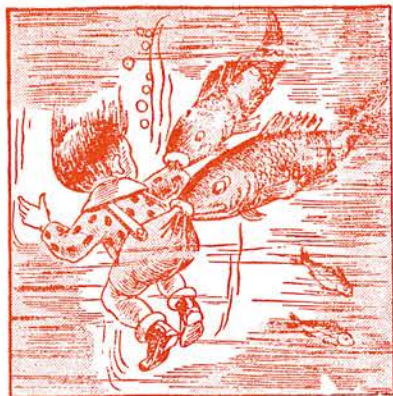
34. Ko revček spet odpre oči, ves ribji rod ga gleda, kako močno se vse blešči; kje je, se ne zaveda. V kraljestvo rib je zašel, med some, ščuke, rake. »Pobegniti ne bo lahko,« prestrašen ves preudarja, pač moral se podati bo pred vodnega glavarja. li k stricu ni poti nazaj, med štrke dolgokrake?

35. Že pot zapre mu velik rak in gleda ga grozeče zaškrtla s škarjami krepko, obtožbo to izreče: »Pri štrkih bil si v gosteh in ščuko si pojedel, zato pred kralja našega takoj te bom odvedel. Za greh se zagovarjal boš, te bomo kaznovali, zaradi smrti sestrice se bomo maščevali.«

36. V dvorani sodni zdaj stoji obupan ves Matiček, in misli, kje nahaja se užaloščen striček. In v njega se upro oči množice ribje zbrane, a kralja ribjega celo premil pogled ne gane: »Ti družiš s štrki se, ni mar za našo ti usodo, pomagaj jim, požrešnežem, ki nam so v samo škodo.«

37. Ta greh tvoj kaznovan naj bo, ne moreš se rešiti, še strica tvojega takoj zdaj moramo uloviti.« Izrekel sodbo ribji kralj, grdo ga je pogledal. Matiček pa usode se prav dobro je zavedal. Zgrabili ribi sta ga dve in v ječo ga peljali, prestrašeni ostali vsi so proč se razbežali.

38. In v ječi zdaj Matiček sam nesrečo premišljuje, obupan ves pa vendar še naprej načrte kuje. Kraljiček žabji pa pred njim naenkrat se pojavi, povleče tiho za rokav ga in mu tole pravi: »Le nič ne jokaj pobič se, kar hitro pojdi z mano, takoj te rešil bom od tod, ne boš za ribjo hrano.«

39. Matiček hitro se poda na pot proti svobodi, na begu srečal pajka je, ki blodil je po vodi. Želi mu pajek za slovo na poti dosti sreče, »Skalil vso vodo bom močno,« mimogrede mu reče, »da spet te ne ujamejo podvodni gospodarji, ki bolj so trdega srca kot žabji poglavarji.«

40. Prišla sta hitro iz vode pred budne žabje straže, za njim pa zagledala sta zbrane dvorne paže. Pozdravil ju je kralj Regu, so žabe zaregljale, prihoda njenega zelo so vse se radovale. Sledil nato je dvorni ples, bilo je prav veselo, Matiček je poskočil vmes in vse je pilo, pelo.

41. Kaj kmalu je utihnilo, spraznilo se plesišče, Matičku pa pripravili udobno so ležišče. Tam kmalu sanjal sladke je, zares prelepe sanje, a kaj, ko hitro ga zbudilo glasno je regljanje. Odprl zbegan je oči; le kaj se je zgodilo? Pred njim dvorjan je žabji stal in gledal ga je milo. (Dalje)

MLADO LETO

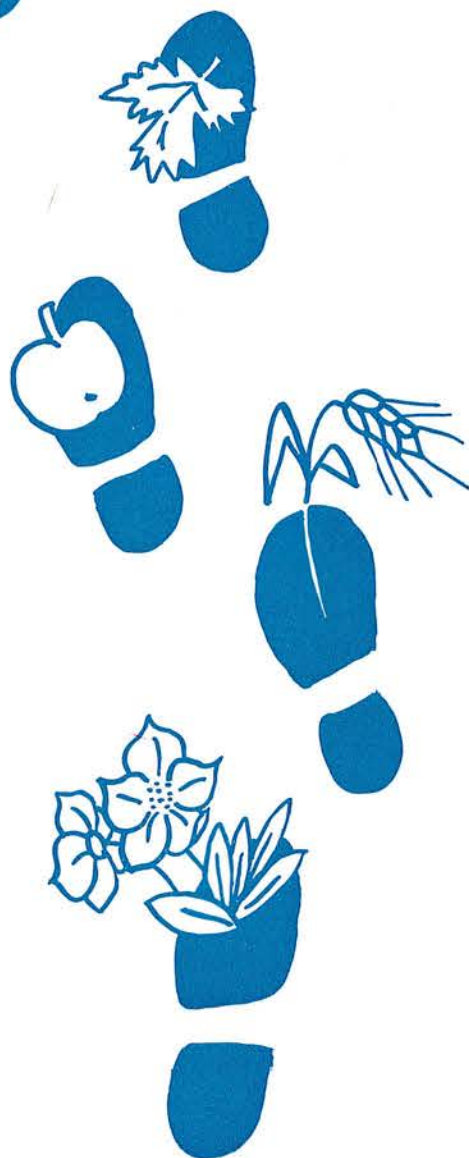
Sneg kot lani se žari
in nebo je sinje;
v naši peči ogenj tli —
v gazi nove so stopinje.

Novo leto je prišlo,
k naši peči sedlo —
in ko se stemni nebo,
je pravljico razpredlo:

»V teh stopinjah mojih bo
teloh zacvetel;
ko sonce bo pripekalo,
klas bo v njih zorel.

Preden mine leto dni,
boste jabolk v njih nabrali —
zlati listi pa stopinje
bodo v mraz zaznamovali.

In potem prišlo bo spet
drugo mlado leto —
pravljico povedalo
kdo ve kdaj začeto.«

ZIMA

Zima spušča se z goré,
z njo sneženi so možjé.
Kljukast nos ima leden,
v malhi nese mraz strupen,
na doline, strmi breg,
iz rokavov stresa sneg.

Jaz pa v kožuh sem zavit,
pojdi, Zima, se soliti!
Tu na klancu je živó,
da nikoli še takó,
smeh nas druží, šala, vrisk,
s sankami gremo kot blisk!

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Jelka Reichman

$$3 + 1 = 5$$

Trije in eden, to je pet,
kdor ne verjame, naj gre štet!
Premislimo, preglejmo,
družino vso preštejmo:
je punčka, mama, ata,
fantič pa — za dva škrata ...
Kdo hodil bi zdaj skraja štet:
trije in eden, to je — pet!

Bataljonski osel

Bilo je nekaj dni pred novim letom, ko so borci tretjega bataljona, bilo jih je okrog šestdeset, hiteli po dvajset kilometrov dolgi dolini. Štab bataljona je nadvse oprezno izdajal povelja in izvidnice so prihajale in odhajale z važnimi sporočili. Ta maloštevilni bataljon je te dni sam zadrževal sovražnika po vsej dolini. Borci so bili premrazeni in lačni, kaj toplega že nekaj dni niso okusili. Mraz jih je neusmiljeno ščipal in pritiskal na skopo kraško zemljo. Sivina neba se je stapljala s sivino dneva. Kolona se je previdno pomikala prek kraških planot, izginjala med borovci in se spuščala v vrtače. Borci so, kadar se niso bili z italijanskimi in nemškimi enotami, razmišljali o bližnjih novoletnih praznikih. Tedaj bo morda nekaj zatišlja. V kakem skritem zaselku si bodo odpočili, si zakrpali izdelane obleke in tudi kaj za pod zob se bo našlo. Stari dobrodušni partizanski ekonom Kemperle bo že poskrbel zanje. Našel bo kaj, četudi bi moral kdove kam.

Sivooki ekonom Kemperle je v odmaknjenih zaselkih nad kraškimi globačami nabral na kmetijah za lačne partizanske borce kar precej hrane in dobil sodček primorske črnine. Kraševci so bili za partizane vedno darežljivi. Kemperlov bataljonski osel se je malodane šibil pod bremenom. Z gospodarjem sta bila skoro da nerazdružljiva. Gospodar je bil pameten in previden, osel prebrisan. Tokrat je tovoril šestdeset litrov vina in vrečo koruzne moke in še kaj. Partizanski kurir, ki ga je srečal, je brž razveselil tovariše z novico. Vsi

so si le želeli, da bi se tokrat srečno pretolkel do njih. Niso dvomili v Kemperlovo izkušnost in oslovo modrost. Tako sta Kemperle in osel, oba dobro obložena, zatopljena vsak v svoje misli, stopala in se vlekla po strminah, se spuščala po vijugastih poteh, se vedno znova poganjala v korak in hitela, kar sta le mogla. A glej ga zlodja! Zamišljena sta se zaletela naravnost v razpotegnjeno italijansko kolono. Osel je obstal, iz-

buljil oči in prhnil. Kemperle je brž presodil nevarnost. Prepustil je osla usodi in njegovi modrosti, sam pa je bliskovito hušknil med bore in že ga ni bilo več. Italijanski vojaki so s krikom navalili na osla. Trmasto se je upiral, hrzal in kopitljal in se na posled le vdal. Prepiraje in kriče so vojaki preiskovali tovor. Veselili so se že hrane in rdečega vina. Njihovo vnemo pa je presekala častnikov glas: »Pustite vse, prav gotovo je zastrupljeno. Partizanska zvijača.«

Vojaki so razočarano buljili v častnika.

»Osel naj se nažre in naloka, poginil bo, videli boste,« je modroval častnik.

Streli so preluknjali sod in vino je požirala zemlja. Vrečo so prebodli z bajoneti in prisilili osla, da je pričel žreti. Kako mu je teknila koruzna moka! Migal je z uhlji in ni mogel doumeti dobrosrčnosti italijanske soldateske. Vanj je napeto zrlo stotero o-

či. Zdaj zdaj se bo zgrudil. Vse je bilo tiho in vojaki so debelo požirali slino. Osel pa je žvečil in žvečil. Ko se je najedel, je preostalo razsul in pomendral. Ni se zvalil po tleh. Še nekajkrat je obliznil razlito vino, zavil velike oči, dvignil rep in se v divjih skokih pognal skozi vrste vojakov in odvihral v gozd. Vračal se je k svojim, k partizanom. Za njim so se pobirali osupli vojaki in preklinjali prebrisanega bataljonskega sivca.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Robert Hlavaty

Prištorkljali velikani
so po gošči v našo vas,
zaigrali, zaplesali
sebi, nam za kratek čas.

Stari je po gori tolkel
kot na boben ali bas,
mladi je na smreko trobil
v divjem ritmu na ves glas.

Drugi so poskakovali.
To vam bil je direndaj!
Travo v blato so steptali
kot bi jo pohodil zmaj.

Vola smo na ražnju spekli,
dali vina jim poln sod
pa še »hvala!« niso rekli,
ko so zginili od tod...

Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

KO JE ZJUTRAJ VSTAL,
 JE DOBIL POD LEPO
 NOVO BICIKLUS. TAKOJ SE JE
 DA BI GA POSKUSIL.
 PEJAL SE JE PO IN
 PO . PAZIL JE NA
 CESTNE .
 JE PREVIDEN FANT.

SKRITA PODOBA

1 • 24

2 • 3 22 • 23

4 • 5 20 • 21

6 • 7 18 • 19

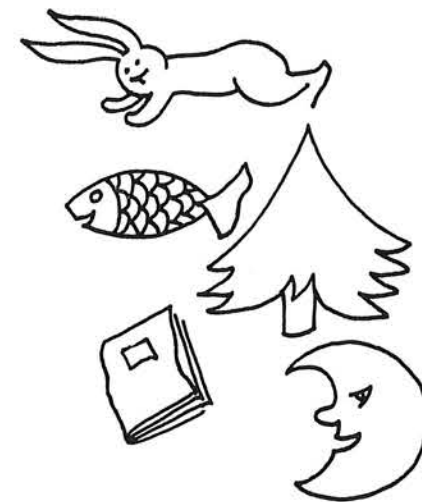
8 • 9 16 • 17

11 • 10 15 • 14

12 • 13

Potegni ravne črte od pike do pike. Začni pri številki 1 in nadaljuj zaporedoma do številke 24.

PREDMETI

Poveži predmete, ki sodijo skupaj.

STRİŽA

Vselej se je Moti veselil praznikov. Posebno tistih velikih, ob katerih ga je babica zabasala ter vlekla s seboj z gore dol v vaško cerkev.

Vedno pa se je v to veselje prikradla tudi velika skrb: striža!

Ker so bili fantovi starši prerevni, da bi ga peljali v vas k frizerju in presramežljivi, da bi šli z njim k sedovem Jozu, je ta posel opravljala kar babica sama.

Preden pa je prišlo do tega opravka, je bilo z Motijem dokaj premika. Začelo se je z lepim prigovarjanjem, končalo pa se mnogokrat z lasanjem od vseh rok, ki so le dosegle fantovo butico.

Pa zakaj tako?

Moti je imel babico zelo rad. A zaradi striže so bila njegova čustva napram starki odločno protivna.

Babica, ki se je lotevala tega dela s prepričanjem, da bo ostrigla vnuka tako kakor se spodobi in da ravna z otrokom pri tem ravno tako nežno kakor pri pripovedovanju storij in pestovanju, je bila v resnici čisto nesposobna za strižo. Roke so se ji tresle, bila je dosti neokretna, ker kot frizer je bila pač samouk, ravno tako kot pri branju v mladih letih. Vrh tega pa je še slabo videla, četudi je smešna očala še tako premikala po nosu gor in dol. Konec koncev pa se je posluževala starih škarij, ki so bile neusmiljeno tope.

Zato se je fant bal striže! Zategadelj se je puntal in izvijal takole: »No, babica vsaj danes še počakaj-

va! Jutri se bom pa kar sam od sebe usedel na stol in ne bom migal z glavo!»

Kajti prišlo je že v navado, da se je štirinajst dni pred kakim praznikom govorilo in pogajalo o striži. Prvi dan, ko je Moti zapazil, kaj se pripravlja, jo je pobrisal iz hiše in se pred trdim mrakom ni več poka-

zal. Drugi dan je tako dolgo zagotavljal babici, da se naslednji dan prostovoljno usede na stol, tako dolgo, da mu je res bilo še prizanešeno. Tretji dan pa je škarje skrtil. Četrty dan ga je začel boleti trebuh, pa tako, da je babica — namesto da bi iskala škarje in mislila na strižo — vsa zaskrbljena začela kuhati čaj iz raznih rož in z veliko ljubeznijo lečila prebrisanega vnuka. Peti dan se je pobalin prav pozno priklatil iz šole domov. Šesti dan pa je rado tako nanese, da je morala babica kam v sosoko.

Zato ni čuda, če je vedno tako prišlo, da se je vršila striža čisto zadnji dan pred praznikom. Takrat pa neizprosno in s hlastanjem.

Pa se je usedel Moti ves blede na tisti usodni stol. Zavrt je bil do vratu v stari babičin predpasnik s pobledelimi vzorci. Kako bednega se je počutil, oh mnogo bolj kot Danijel sredi levnjaka! Sam sebi se je zamislil in solze so mu ušle.

Babica je s svojo okornostjo kar precej robato ravnala z njim. Pritisnila mu je glavo na prsi, da se še cmeriti ni mogel več. In tako je moral vzdržati celo večnost.

Škarje so spočetka še kar nekako rezale. Joj, ko pa so zacvilile ob sencih, je Moti zatulil kot v srednjeveški mučilnici!

Hoho, pa je babica imela tudi strižec! Seveda zopet starega in zarjavelega, kakršnega ji je bil dal nekdo, kajti sodil je že v staro šaro. Moti se ga je bal kakor škorpiona.

Ko je začel torej še tisti strižec škrtati, je bil jok in stok še silnejši. Zgodilo se je pogosto, da je dobil fant v zatilju ali na sencih rdečo lišo. Zakaj babičina roka se je držala gesla: Kar se ne da odrezati, je treba pač izpuliti!

Taki striži ni mogel nihče drug od domačih prisostvovati. Moti se je

drl na vse pretege, ženica pa je besedovala, kakor da bi nerazločno žeberala. Strašno je bilo to slišati!

Moti si je pri tem vsakokrat želel smrti. Seveda se je babici natihoma vnuk smilil, včasih celo toliko, da bi se še ona kmalu razjokala.

V fantove solzne oči so se pile odstriženi lasi! To je ščemelo! Drgnil je očesce, zdaj pa je šele začelo peči — in nastalo je novo žarišče trpljenja! Nosek je bil poln. Če pa je skozi odprta usta zajemal sapo, je prišlo tisto ogabno še v grlo. Tedaj pa se je tudi pripetilo, da je začel bruhati.

Bolj proti kraju je šlo, teže je vzdrževal — in pogosteje ga je tolažila babica: »Kdor hoče biti lep, mora trpet! Kdor hoče biti lep, mora trpet!« Seveda sta morala to čudno strižo tudi mnogokrat prekiniti. Ali je bilo treba fanta obrisati, morda še kolena in predpasnik, ali pa je bilo treba čakati, da se izkiha, ko je dobil lase v nosnice. S komaj obvladovano potrpežljivostjo je pomilovaje tolažila: »No, kihi, kihi kakor Muckov Mihi!«

Ko pa je bilo to nevsakdanje opravilo vendarle končano, je babica vnuka obdarila s čim. Imela je občutek, da se mora ona kot mučiteljica svojemu mučencu oddolžiti.

Lepo umit, čedno počesan in bogato obdarovan se je potlej Moti dolgo gugal v babičinem krilu...

Po striži pa se je fant venomer bal. Spet ga bodo dražili otroci, češ miši in podgane so ga menda objedle — ali pa, da je njegova glava babilonski stolp, ker je vse polno stopnic po njej! Take zle slutnje so ga obhajale, ko se je skrivaj potipal po boleči glavi.

Tako je bila striža za Motija resda velika muka. Zato je razumljivo, da si je zaradi las želel: Oh, ko bi mogel biti dekle! —

DR. ROBERT HLAVATY 80-LETNIK

svoj 80. rojstni dan vedno pripravljen ilustrirati razne zgodbe in pesnice za Galeb, revijo, ki mu je prirasla k srcu, saj pri njej sodeluje že od njenih početkov pred skoraj petindvajsetimi leti. Še prej je dr. Robert Hlavaty redno sodeloval in ilustriral pri Cicibanu, Pionirju in še drugih mladinskih publikacijah, a za Galeb pravi, da dela najrajši. Poln je načrtov in zamisli, kaj bi se dalo še narediti za dobro in v korist slovenske mladine, predvsem v zamejstvu. Ob tej priložnosti ni hotel zamuditi prilike in je zato tudi sam vsem vam izrazil voščilo.

*„bodite pridni
in zavledni!...“*
Robert Hlavaty

Vsi pridni čitatelji in vestni naročniki Galeba prav dobro poznate dr. Roberta Hlavatyja, če že ne osebno, vsaj po njegovih ilustracijah v skoraj vsaki številki vaše priljubljene revije. No, dr. Robert Hlavaty je 4. decembra še vedno čil in zdrav in prav mladostno razpoložen slavil

Dr. Robertu Hlavatyju iz srca čestitamo k visokemu življenjskemu jubileju in mu vsi, ki se z njim srečujemo v Galebu, kličemo še na mnoga plodna in zdrava leta.

L. A.

*Vsem šolarjem, učiteljstvu, staršem,
sodelavcem in ilustratorjem vesel božič
in zdravo ter uspešno leto 1978*

želi GALEB

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Jelka Reichman

ZAKAJ JE OSEL DOLGOUH

Osli, tako pravijo učeni ljudje, niso skraja bili niti trmasti niti dolgoušci. Pravijo, da so bili osli nekoč, v davnih časih, pohlevne živali in so imeli prav majhna, drobna in kratka ušesa. Taka, kot jih nemara imajo danes kužki, mucki, kozlički in kar je še teh zvestih prijateljev ljudi.

Pa je bil v tistih že omenjenih davnih časih nespameten človek, neki »učenjake«, ki so se mu sukali možgani v narobno stran, in ta je imel osla. Ta osel mu ni storil nič žalega, delal, pravzaprav garal je od zore do mraka in ni imel njegov gospodar z njim nič sitnosti. Vendar ga je peklo, ko ga je včasih kak šaljivec podražil, češ: zakaj je le njegov sivec tak osel, ki še brati ne zna... To ga je tako razdražilo, da je sklenil naučiti svojega oslička branja. Pri tem pa niti malo ni pomislil, da še on — osličkov gospodar — ne zna kaj prida brati, pa mu vendar nihče ne očita, da je osel in zakaj bi moral prav osel znati, česar še njegov gospodar ne zna...

Na to, kot rečeno, sivčev gospodar ni niti malo pomislil in je kar začel vtepatati v ubogo osličkovo glavo prve večine branja - črke. Začel je s črko »O«. Narisal je z ogljem na belo skalo »O«, prijel oslička za glavo in mu jo tiščal v tisti črni »O« na beli skali. Pri tem je ponavljal: »O, O, O, O!« Osel pa je povzdignil svoj glas in ponavljal za gospodarjem, toda ne: »O, O, O, O« temveč: »I-A, I-A, I-A, I-A!« Gospodarja je že

jela kuhati jeza in je bil rdeč v obraz kot kuhan rak. Toda poskusil je še enkrat, samo tokrat je kar butal sivčevu glavo v tisti črni »O«: »O, O, O, O!« Osliček pa kar ni mogel doumeti, kaj je hotel gospodar, in je spet vztrajal pri svojem »I-A«. Tedaj pa je gospodarju že zmanjkalo potrpljenja, navil mu je levo uho tako dolgo, da se je raztegnilo za tri prvotne dolžine. Osel je seveda od bolečine zarigal.

Nato je gospodar dal ubogemu osličku malo oddiha, vendar ne za dolgo. Kaj kmalu je spet nadaljeval s svojim poučevanjem. Ko pa je končno uvidel, da bo prej pripravil svojega vola, da bi se naučil rezgetati, kot pa svojega oslička, da bi znal prebrati tisti nesrečni »O«, mu je navil še desni uhelj, da je postal prav tako dolg kot levi.

No, in od takrat, pravijo, so osli taki dolgoušci in seveda tudi trmasti!

KAKO JE PETELIN UKANIL MEDVEDA

Živel je njega dni drvar, ki je imel sina nebodigatreba. Le-ta nekega dne reče:

»Oče, poišči mi ženo! Če mi je ne najdeš, bom peč zdrobil na drobne kose.«

»Sinko, kako naj ti poiščem ženo, ko pa nimam denarja.«

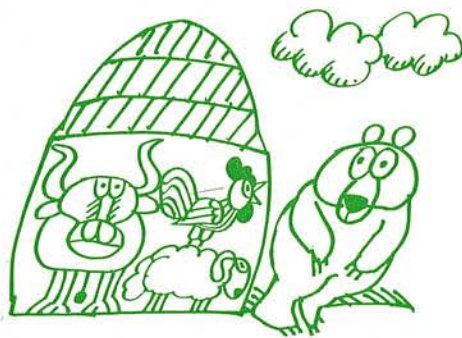
»Resda nimaš niti enega beliča, zato pa imaš vola. Prodaj ga mesarju in imel boš denar.«

Ko je vol slišal te besede, je hitro zbežal v gozd.

Nebodigatreba sinko znova reče očetu:

»Oče, poišči mi ženo. Če mi je ne najdeš, bom peč zdrobil na drobne kose.«

»Sinko, kako naj ti poiščem ženo, ko pa nimam denarja.«

»Resda nimaš denarja, imaš pa koštruna. Prodaj ga in imel boš denar.«

Ko je koštrun slišal te besede, je hitro zbežal v gozd.

Nebodigatreba sinko znova reče očetu:

»Oče, poišči mi ženo. Če mi je ne najdeš, bom peč zdrobil na drobne kose.«

»Kako naj ti poiščem ženo, ko pa nimam denarja.«

»Resda nimaš beliča, imaš pa še petelina. Prodaj ga in imel boš denar.«

Ko je petelin slišal te besede, odfrli in se v gozdu sreča z volom in koštrunom. Vsi trije si z združenimi močmi zgradijo kočo, kjer živijo v slogi in miru.

Nekega dne pa po gozdu prilomasti medved. Odloči se, da bo pojedel vse tri. Z grozečim brundanjem se približa koči in premišlja, kako naj bi vstopil. Toda petelin, ki je bil bistra glavica, zdajci zafrfota s perutmi in zapoje:

Kikiriki,
medved je tu:
s kremplji ga
razkrempljam,
na rog
ga nabodem,
s kostmi
ga požrem!

Medved se te pesmi na smrt prestraši in zbeži, da mu naposled zmanjka sape in se razpoči. Tam ga je našel nebodigatreba sinko, mu vzame kožuh, ga proda in dobi toliko denarja, da se oženi in priredi veliko svatbo.

Na svatbo domov so prišli tudi vol, koštrun in petelin, kjer so potem še dolgo v miru in blagostanju živeli.

2. PINKO TOMAŽIČ - Že kot otrok je čutil posledice strašne svetovne vojne. Od leta 1921 do 1925 je obiskoval Ciril - Metodovo šolo pri Sv. Jakobu. Prav tedaj je začel fašizem ukinjati slovenske šole, požigati prosvetne domove, preganjati in zapirati Slovence, Hrvate in demokratične Italijane. Na sliki: Tomažičevo osnovnošolsko spričevalo.

4. PINKO TOMAŽIČ - Bil je poln življenja in vsestransko nadarjen. Poznal je pet jezikov. Obenem je bil zelo družaben, gojil je telovadbo in šport, ljubil planine, naravo in zlasti naš Kras. Igral je v godbenem ansamblu. Cenil je skromnost in je bil nesebičen. Po opravljeni maturi se je vpisal na tržaško univerzo. Študiral je družbene in trgovske vede.

6. PINKO TOMAŽIČ - Leta 1937 ga je jugoslovanska policija izgnala iz države, ker je bil komunist. Fašisti so ga vtaknili v zapor. Čim so ga izpustili, je moral k vojakom. Ko je odslužil vojaščino, je nadaljeval študij na tržaški univerzi. Tedaj se je ponovno vključil v protifašistični ilegalni boj. 2. junija 1940 ga je policija aretirala v Škrbini na Krasu. Na sliki: hiša v Ul. dei Porta, kjer je Tomažič bival pred aretacijo.

8. PINKO TOMAŽIČ - Po osvoboditvi so trupla ustreljenih odkopali in jih 25. oktobra 1945 pripeljali v Trst na Glavni trg. Od tu se je razvil veličasten pogreb. Sedaj počivajo Tomažičevi posmrtni ostanki na pokopališču pri Sv. Ani. 14. decembra 1949 je Predsedstvo Ljudske Skupščine Federativne Ljudske Republike Jugoslavije na predlog vrhovnega poveljnika oboroženih sil maršala Tita odlikoval Pinka Tomažiča z redom narodnega heroja. Na sliki: Tomažičeva grobnica pri Sv. Ani.

1. PINKO TOMAŽIČ - Josip Tomažič se je rodil v Trstu 20. marca 1915. Otroška leta je preživel v Trstu, deloma pa pri materinih sorodnikih v Škrbini na Krasu in pri očetovih na Janeževem Brdu v Brkinih. V družini so ga imenovali Pino, kasneje njegovi prijatelji pa Pinko. Med ljudstvom se je po njegovi smrti uveljavilo zadnje ime.

3. PINKO TOMAŽIČ - Šolanje je nadaljeval na italijanskem trgovskem zavodu in leta 1934 uspešno maturiral. Fašistično nasilje je vzbudilo v mladem Tomažiču odpor. Zato se je zelo mlad pridružil protifašističnemu gibanju in se vključil v komunistično mladinsko organizacijo. Na sliki: najstnik Pinka Tomažiča na nekdanjem Trgu Lipsia, danes Trg Hortis.

5. PINKO TOMAŽIČ - Naslednje leto se je skrivaj zatekel v Jugoslavijo, ker ga je začela policija preganjati in ker ni maral, da bi ga vpoklicali v vojsko in poslali na bojišče v Abesinijo. Nekaj časa je živel v Mariboru, potem se je preselil v Zagreb in se tam vpisal na ekonomsko - komercialno visoko šolo. V Zagrebu je živel v veliki stiski, ker je razdal denar revnejšim študentom.

7. PINKO TOMAŽIČ - Poleg njega je policija aretirala še mnogo drugih Slovencev. Iz Rima je prišlo v Trst posebno sodišče in sodilo šestdesetim obtožencem. Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadnala so obsodili na smrt, ostale pa na dolga leta ječe. Ustrelili so jih na openskem strelišču 15. decembra 1941. Njihova trupla so tajno pokopali na pokopališču Fontane v občini Villorba. Na sliki: tržaški časopis poroča o izvršitvi smrtnih obsodb.

1934-1935
Anno scolastico

Svevika srednjoškolska
Numero del registro della classe
47

Svevika šolske matice
Numero della matricola generale

Ime in priimek: *Tomaz Komar*
Ime oče: *Tomaz Komar*
Ime matere: *Leona Komar*
Ime deda: *Leona Komar*
Ime babice: *Leona Komar*
Ime pradedca: *Leona Komar*
Ime prababice: *Leona Komar*
Ime dedine: *Leona Komar*
Ime pradedine: *Leona Komar*
Ime prababine: *Leona Komar*

Predmeti - Materie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Matematika	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Fizika	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Chemija	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Biologija	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Geografija	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Umetnost	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Splošna kultura	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Šport	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Priloga	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Skupni povprečni rezultat	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8

1934-1935
Anno scolastico

Nome di Matricola: 2023

R. UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
ECONOMICI E COMMERCIALI
DI TRIESTE

LIBRETTO D'ISCRIZIONE

della matricola *Tomaz Komar*
figlio di *Tomaz e Leona Komar*
nato a Trieste il 20 marzo 1915

Immatricolato in base al diploma di licenza e laurea conseguito presso l'Università di Trieste il 20 marzo 1935

Il Rettore
L. Perin

VELIKA NEKRAVA

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
Ekonomska komercijalna
školska škola u Zagrebu

Matrica broj: 2023

Indeks kolegija

Poređinski i redni broj: *Tomaz Komar*

Ime oca i matere: *Tomaz Komar*

Dan, mjesec i godina rođenja: *20. marta 1915*

Mjесто rođenja (i hanojstari): *Trieste*

Nedjeljna općina: *Trieste*

Otkrivenost: *Trieste*

Broj i datum posljednje ispitne svjedočnice i oznaka svake kopije je je isdan: *20.3.1935*

Seznam i ispisivanje ispravaka i izvjesia
i lista za je je isdan u Zagrebu

V. ZAGREB, DAN. 20.3.1935

LE ULTIME NOTIZIE
IL PICCOLO DELLE ORE DICHIOTTO

Gli Anglosassoni registrano nuovi scacchi nel Pacifico

Vittoriosa avanzata giapponese nell'interno dell'isola di Luzon e in Malesia

Contrattacchi italo-germanici sterzati nella regione di Ain El Gazala

La sentenza capitale eseguita contro cinque comunisti terroristi condannati dal Tribunale Speciale

Cernelli, Scuka, Kaus e Sardo grazioli - La pena di morte comminata nell'ora scuro

2. POIMENOVANE ŠOLE - Fran Milčinski je priznani humoristični in mladinski pisatelj. Otroci radi berejo njegova dela. Znanе so njegove črtice o Butalcih, Knjiga pravljic Tolovaj Mataj in mladinsko delo Ptiki brez gnezda. Na sliki: lesena plošča z doprsnim reliefom Frana Milčinskega na šolskem hodniku.

4. POIMENOVANE ŠOLE - Župančič je velik pesnik in je namenil mnogo pesmi tudi malčkom. Otrokom so zlasti znane Župančičeve zbirke pesmi Lahkih nog naokrog, Pisanice, Sto ugank, Cican in še kaj. Na sliki: Pesnikov doprski kip na marmornatem podstavku v prostorni šolski veži.

6. POIMENOVANE ŠOLE - Primož Trubar je bil protestantski duhovnik in je postavil temelje slovenskemu knjižnemu jeziku, ker je bil prvi, ki je začel pisati knjige v slovenskem jeziku. Njegova prva knjiga obsega Abecednik in Katekizem. Na sliki: Trubarjev bronasti doprski kip na šolskem dvorišču, delo kiparja Petra Černeta.

8. POIMENOVANE ŠOLE - Fran Venturini je bil nekaj let tudi župan dolinske občine. Toda uveljavil se je predvsem kot skladatelj in pevovodja. Znanе so njegove otroške pesmi. Je zelo zaslužen za širjenje slovenske pesmi na Primorskem. Na sliki: Venturinijev doprski kip na kamnitem podstavku na šolskem dvorišču, delo kiparja Francea Goršeta.

1. POIMENOVANE ŠOLE - Osnovno šolo na Katinari so slovesno poimenovali 11. junija 1972 po sodniku in pisatelju Franu Milčinskem. Rodil se je 1867. leta v Ložu na Notranjskem in umrl v Ljubljani leta 1932. Na sliki: plosnje osnovne šole na Katinari.

3. POIMENOVANE ŠOLE - 13. junija 1972 je bila poimenovana osnovna šola pri Sv. Ivanu po slovenskem pesniku Otonu Župančiču. Župančič se je rodil v Vinici leta 1878 in umrl v Ljubljani 1949. leta. Na sliki: svetoivanska osnovna šola.

5. POIMENOVANE ŠOLE - Po prvem slovenskem pisatelju Primožu Trubarju je poimenovana bazoviška osnovna šola. Njegov doprski kip so odkrili 26. maja 1974. Trubar se je rodil leta 1508 v Rašici na Dolenjskem in umrl leta 1586 v Derendingenu v Nemčiji. Na sliki: bazoviška osnovna šola.

7. POIMENOVANE ŠOLE - Boljunčani so poimenovali svojo osnovno šolo po domačinu, skladatelju in kulturnemu delavcu Franu Venturiniju 25. aprila 1976. Venturini se je rodil v Boljuncu leta 1885, umrl pa v Ljubljani leta 1952. Pokopan je na domačem pokopališču v Boljuncu. Na sliki: osnovna šola v Boljuncu.

Črtomir Šinkovec
Ilustr.: Jelka Reichman

Zimska radost

Snežna čez in čez belina,
mraz pod čevlji kliče strice;
radost za premrle ptice
vsaka krušna je drobtina.

Mesec komaj noč prekima,
sramežljivo kot zaspanci
sonce vstaja za Gorjanci,
zgodaj spat gre onkraj Krima.

Sneg in sonce — same lučke,
same čudežne kresnice;
sanke so kot perutnice,
zimska radost — to so smučke!

Vladko Kogoj
Ilustr.: Jasna Merku

VIŠARSKA SMREKA

Na povratku z Višarj je moja mama prinesla malo smrečico. Bila je tako majhna, da jo je dala kar v šopek cvetja. Izrila jo je nedaleč od križa v gozdu. Nič koliko tako malih smrečic je raslo tam okoli. Iz češarkov mogočne smreke se je vsulo seme na tam okoli prsto zemljo in kar precej ga je vzklilo. Mama je malo smrečico vsadila na vrt kot spomin na Višarje. Pazila je, da bi je še tako majhne ne zadušilo ostalo zelenje. Smrečica pa kar ni hotela rasti. Vse je kazalo,

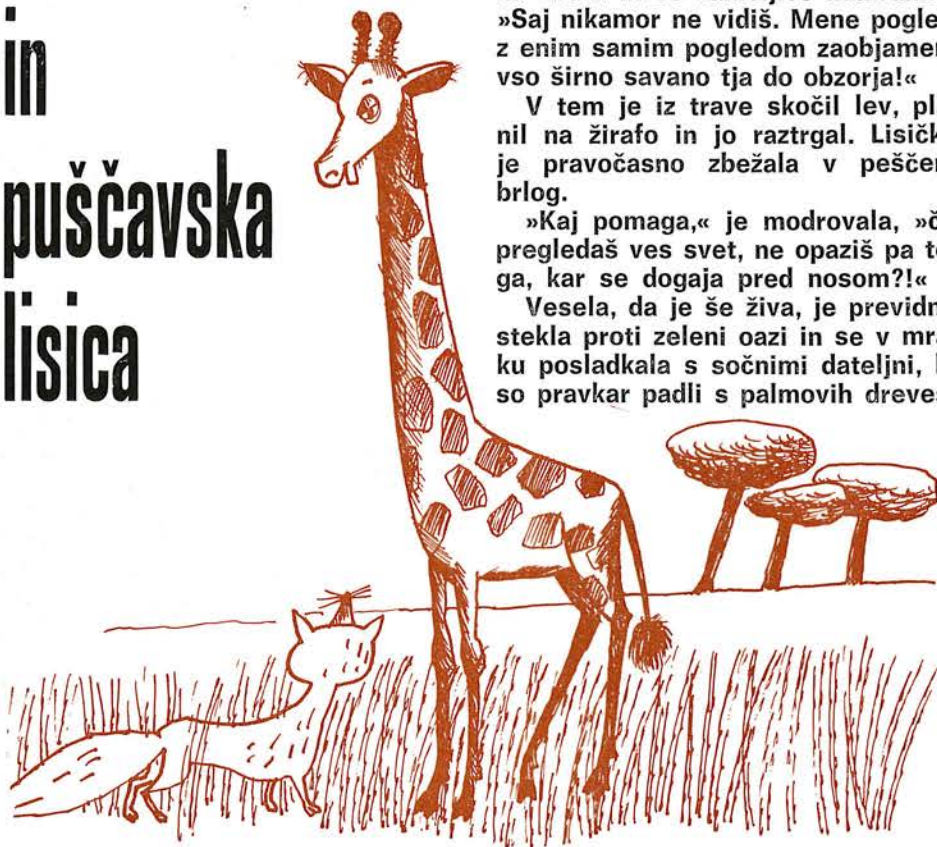

da iz nje ne bo nikoli zraslo mo- gočno drevo. Ko je mamica zatisni- la svoje trudne oči, je bila smreči- ca visoka le dober meter. In še leta za tem se je borila za življenje. A, glej, neke lepe pomladi je pričela siliti navzgor, proti soncu. Nič več ni bila revna smreka, ki ni vedela,

bi živela ali bi usahnila. Njen vrh je leto za letom hitel navzgor in iz nje je postala prava smreka. Zdi se, kot da bi hotela prekositi celo ono na sosednjem vrtu. Da, res lepa je postala ta prej tako mala smrečica, ki me spominja na mamo, na Višar- je in na pomlad.

Vojan Tihomir Arhar

Žirafa in puščavska lisica

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Na meji med puščavo in savano sta se srečali žirafa in puščavska lisica.

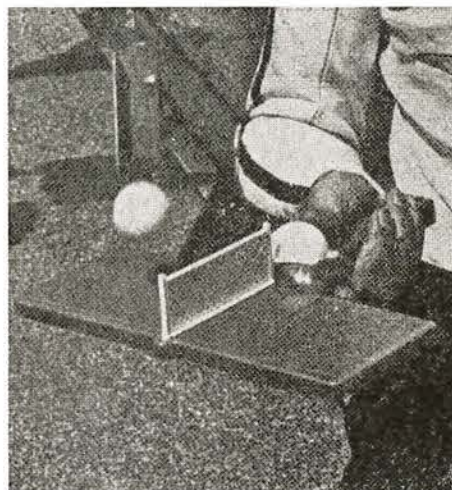
»Majhna si, lisička,« je rekla visoka žirafa in se zaničljivo namrdnila. »Saj nikamor ne vidiš. Mene poglej; z enim samim pogledom zaobjamem vso širno savano tja do obzorja!«

V tem je iz trave skočil lev, plnil na žirafa in jo raztrgal. Lisička je pravočasno zbežala v peščeni brlog.

»Kaj pomaga,« je modrovala, »če pregledaš ves svet, ne opaziš pa tega, kar se dogaja pred nosom?!«

Vesela, da je še živa, je previdno stekla proti zeleni oazi in se v mraku posladkala s sočnimi dateljni, ki so pravkar padli s palmovih dreves.

Zanimivosti

NOVA IGRA — Imenuje se bam-boo. Zelo je podobna namiznemu tenisu. V skladu z modernim časom bi ji lahko tudi rekli mini namizni tenis. Posebnost te igre je, da je »miza« tako majhna, da jo igralec drži v roki. Kot prava miza za namizni tenis, je tudi tale mini miza razdeljena na dva dela z mrežico in poleg tega ima še ročaj. Igralec je seveda samo eden. Vsa umetnost nove igre je v tem, da z natančnimi počasnimi gibi premetava igralec žogico z enega polja na drugega.

ČUDNA PODOBA — Ali bi znali ugotoviti, kaj predstavlja tale slika? Vsi boste rekli, da je glava kakega čudnega bitja. Pa ne, slika kaže čisto navaden krompir, ki je zrastle v tej izredni obliki. Našel ga je 13-letni deček Armando iz Rima v košari, ki jo je njegova mati prinesla s trga domov.

MINI ŽELEZNICA — Najbolj zanimiva stvar v slovitem Tašmajdanskem parku, je prav gotovo tale mini vlak, ki ga vidite na

sliki z odprtimi vagoni. Ni dneva, da ne bi bil polno zaseden in seveda najbolj navdušeni potniki na tem vlaku so prav otroci.

Slike iz narave

Vojan Tihomir Arhar

Slava krompirju!

Krompir je eno izmed izdatnih in najbolj vsakdanjih živil. Če pa bi znal govoriti, bi nas prav gotovo pozdravil po špansko, kajti njegova domovina je Južna Amerika. Zelo je že star; ljudje so ga poznali že pred našim štetjem.

Od Evropejcev so se s krompirjem prvi seznanili španski in angleški pomorščaki, ki so v XVI. stol. prišli v stik s tamkajšnjimi domačini - Indijanci. Prav ti bradati mornarji so bili tisti, ki so krompir prvič prinesli preko velike luže, odkoder se je potem razširil po vsej Evropi.

Sprva je bil krompir samo okrasna rastlina. Zapravljivi francoski kralj Ludvik XVI. in njegova vesela soproga Marija Antoineta, ki so ju v času francoske revolucije obglavili, sta v srečnih dneh svojega življenja prirejala razkošne dvorne plesne, na katere sta prihajala s krompirjevim cvetom v rokah, ki je bil tedaj prava redkost.

Ljudje dolgo niso vedeli, da so pri krompirju užitni samo okrogli gomolji pod zemljo. Neuki so žvečili zelene liste in se pačili od gnusa. Pruski kralj Friderik Veliki, ruski car Peter Veliki in ruska carica Katarina Velika so morali ljudstvo prisiliti, da ga je začelo saditi. Danes je krompir razširjen po vsem svetu.

V naših deželah je pospeševala sajenje krompirja avstrijska cesarica Marija Terezija, ki je za povzdigo kmetijstva ustanovljala kmetijske družbe; le-te so si prizadevale, da bi kmetovalci pridelali kar največ krompirja.

Krompir je izredno hranilno živilo, saj iz-

da več kot kruh. V njem je mnogo vitaminov in telesu potrebnih mineralnih snovi. Ko pa začne kliti, vsebuje v poganjkih škodljivih solanin.

V krompirjevih celicah je mnogo škroba. Pri kuhanju te celice popokajo. Ko voda prodre v škrobova zrna, jih zmečča, da nabuhnejo. Ker škrob posrka vso vodo, je kuhan krompir skorajda suh. Če ga pa pečemo, se škrob na površini krompirja spremeni v hrustajočo sladko skorjico.

Človeštvo pridelava vsako leto celo goro krompirja. Največ ga zraste v Sovjetski zvezi in v obeh Nemčijah.

Dedki in babice, ki so že stari nad 70 let, se lahko pohvalijo, da so v svojem življenju pojedli vrhan vagon krompirja. Toliko ga namreč poje človek v času svojega življenja. Brez krompirja tudi ni ohceti. Znana je šala o imenitni kmečki ohceti, na kateri je bila samo krompirja cela rajda: kuhan krompir, pečen krompir, zmečkan krompir, olupljen krompir, krompir v oblicah, krompir kar tako itd.

Krompir pa služi tudi za prehrano živali. Iz krompirja pridobivajo škrob in špirt. Mnogo ga porabijo tudi v živilski in kemični industriji, v industriji zdravil ter drugod.

Najhujši sovražnik krompirja je koloradski hrošč, eden največjih rastlinskih škodljivcev. Pred 150 leti so ga odkrili v Severni Ameriki. Sprva je bil povsem nenevaren hrošček. Ko pa je prvič okusil zelene

krompirjeve liste, sta se v njem prebudili klataška kri in nenasitna požrešnost. Začel se je hitro širiti proti vzhodu in kmalu dosegel obale Atlantskega oceana. Tu je skrivaj smuknil na ladjo in se kot slepi potnik prithotapil v Evropo. V začetku so se

ga še kar dobro otepali. Odkar pa je v času druge svetovne vojne začel prihajati v večjih množinah, se je silno razširil povzročajoč ogromno škodo. Zdaj ga z vsemi sredstvi — zlasti s kemičnimi — preganjajo že po vsej Evropi.

Radijske oddaje za slovenske šolarje na kaseti

Vodstvo deželnega sedeža Radiotelevizijske ustanove RAI je v tem letu na slovenski postaji »Trst A« v nekoliko spremenjeni obliki ponovno uvedlo radijske oddaje za slovenske osnovne šole in vrtce. Tem oddajam je posvetilo največ pozornosti glede vsebine in jezika. K sodelovanju je povabilo Vilmo Čok, Marto Košuto in Jasno Piščanc, ki so pripravile pristrčna priložnostna besedila v obliki pogovorov med stricem Markom in Mojco. Te prikupne pogovore o zimi, pomladi, pustu, prazniku dela, počitnicah in podobno, so v posameznih oddajah, ki so se zvrščale od 15. februarja do 24. maja letos, dovršeno podali igralci Stalnega slovenskega gledališča Stanislava Bonisegna, Bogdana Bratuž in Adrijan Rustja, ob glasbeni spremljavi in z nastopi nekaterih otroških pevskih zborov.

Te oddaje so na slovenskih osnovnih šolah med učenci naletale na zelo ugoden odziv, ker so služile kot dodatni učni pripomoček zlasti zaradi pestre vsebine, prepletene z raznimi pesmicami, in lepega pogovornega jezika. Zaradi tega je vodstvo programov radiotelevizijske ustanove RAI pred kratkim izdalo magnetofonsko kaseto, na kateri so posnete vse letošnje oddaje pod skupnim naslovom »Stric Marko in Mojca«. Pobudo je uresničil Marijan Slokar, za zunanjo opremo pa je poskrbel Klavdij Palčič. Kaseto je ustanova RAI porazdelila

posameznim slovenskim osnovnim šolam in s tem omogočila kvalitetno obogatitev pripomočkov, katerih se lahko sedaj poslužujejo otroci in učitelji ob raznih prilikah.

L. A.

Lojze Abram

Televizijski prenosi

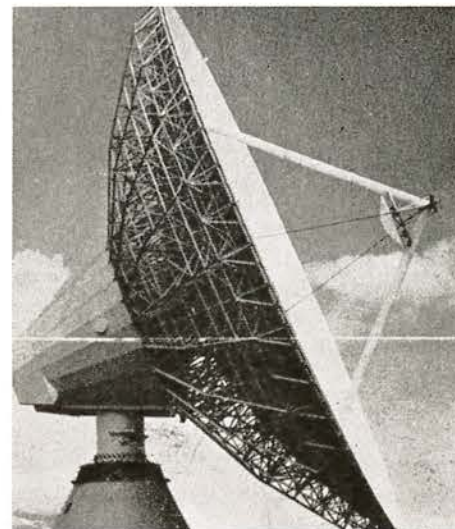
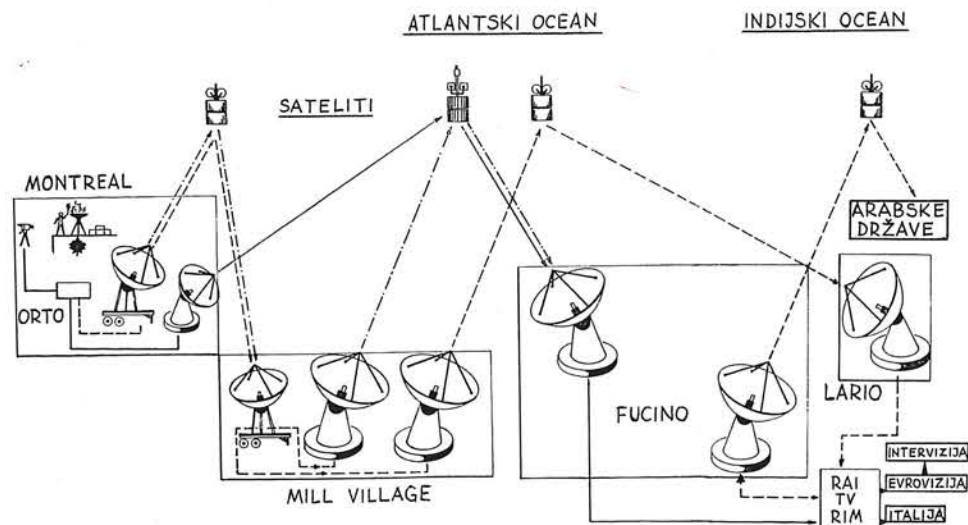
Prav gotovo ste lani z zanimanjem sledili napetemu dogajanju v Montrealu in so doživljali napore in dosežke atletov na olimpijskih igrah, istočasno pa ste udobno sedeli doma pred televizijskim sprejemnikom. Le malokdo se je zamislil, kakšna tehnološka čudesa se skrivajo za napisom »neposredni prenos preko satelita«, ki se je tu pa tam pojavljal na televizijskem ekranu, in vam omogočajo, da ste prav v tistem trenutku bili prisotni v Montrealu.

Kaj je pravzaprav televizijska povezava s satelitom? V bistvu je to povezava med dvema oddaljenima postajama na zemlji s pomočjo vmesnega prenosnika, v našem primeru satelita. Oddajna postaja na zemlji pošilja močno ojačene radijske signale,

ki jih satelit sprejema, jih potem spet ojači in oddaja drugi postaji na zemlji.

Za neposredne televizijske oddaje iz Montreala so se tehniki poslužili pet telekomunikacijskih satelitov, ki so krožili v višini 36 tisoč kilometrov z isto hitrostjo kot zemlja. Od teh petih satelitov, je eden pokrival področje Tihega oceana, eden področje Kanade, dva področje Atlantskega oceana in eden področje Indijskega oceana, povezani pa so bili s 126 televizijskimi postajami na vseh koncih sveta. Na tak način so tehniki pripravili 930 televizijskih oddaj za skupno 2585 ur oddajanja za vse države na petih celinah.

Spodnja risba nazorno kaže, kako smo sprejemali televizijske oddaje iz Kanade.

Olimpijska radiotelevizijska organizacija ORTO je snemala dogajanja na stadionih in tekmovalnih stezah ter oddajala televizijske signale anteni Evrovizije v Montrealu. Ta je signale pošiljala satelitu nad Atlantskim oceanom, sprejemala pa jih je postaja Fucino v Italiji, ki je najprej spreminjala ameriški barvni sistem NTSC v evropski sistem PAL in signale nato posredovala italijanski televiziji RAI v Rim, ta pa televizijskima

mrežama Evrovizije in Intervizije (neprekinjena črta na risbi).

Televizijske povezave so potekale tudi preko satelita, ki je pokrival kanadsko področje, do 1600 kilometrov od Montreala oddaljene postaje Mill Village. Od tod je televizijske signale preko drugega satelita nad Atlantikom sprejemala postaja Lario v Italiji in jih oddajala italijanski televizijski mreži RAI ter postaji Fucino, ki jih je preko satelita na področju Indijskega oceana posredovala televizijskim postajam arabskih držav (črtke na risbi).

V primeru, da bi se kaj zataknilo pri prejšnjih dveh povezavah, so iz Montreala preko satelita na kanadskem področju pošiljali še televizijske signale postaji Mill Village, ta pa preko satelita nad Atlantikom postaji Fucino (črtke in pike na risbi).

Na tak način smo torej pri nas sprejemali televizijske prenose iz Kanade. Prihodnje leto bomo prav tako s pomočjo televizijskih povezav preko satelitov gledali nastope reprezentanc na svetovnem nogometnem prvenstvu v Argentini. Za prihodnje olimpijske igre leta 1980 v Moskvi, pa bo nad Evropo krožil satelit, ki bo služil za vse televizijske povezave na naši celini.

Zapojmo veselo

Janez Bitenc

ZIMSKA

S si-vih o-bla-kov na dol in breg, pa-da, pa-da be-li sneg, sneg.
 V to-plih ko-žu-ščkih in na sa-neh maččki dr-se po be-lih tleh, tleh.
 V bre-gu za hi-šo sne-žak sto-ji mal-čke gle-da go-vo-ri, ri.
 Pa-daj, le pa - daj be-li sneg, da bo na bre-gu vrisk in smeh, smeh.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

MINIBASKET

Minibasket ali košarka za mlade je v nekaterih državah — in še posebno v Italiji — zelo priljubljena igra. Pri minibasketu je žoga manjša od navadne košarkarske žoge, tako da tudi najmlajši lahko mečejo v koš. In prav met na koš, ki je pri minibasketu nižji, je tisti element, ki v največji meri privlačuje najmlajše igralce.

Na treningih minikošarkarji vadijo že prve košarkarske elemente kot so: podaja, vodenje, preigravanje, met na koš. Če se bodo mladi igralci teh elementov dobro naučili, potem bodo osvojili že v najmlajših letih bogat zaklad košarkarskega znanja, ki jim bo izredno dragocen pri nadaljevanju košarkarske igre.

Kot smo dejali, je minibasket v Italiji zelo priljubljen. Ta športna zvrst pa je priljubljena tudi pri nas v zamejstvu. Kar šest

naših klubov se ukvarja z minibasketom. Ta društva so: Bor iz Trsta, Breg iz Doline, Dom iz Gorice, Kontovel, Polet z Opčin in Sokol iz Nabrežine. Vsa ta društva se udeležujejo tudi raznih prvenstev in turnirjev.

Prvenstvo v minibasketu je razdeljeno v dve kategoriji: za najmlajše (scioiattoli = veverički), to je za igralce, ki so stari devet let in mlajše, in za nekoliko starejše (aquilotti = orličji), to je za igralce, ki so stari od devet do enajst let. V teh prvenstvih so slovenska moštva žela več lepih uspehov. Tudi letos so se kar tri slovenske ekipe uvrstile v finalni del turnirja za trofejo »Zini in Rosenwasser« in sicer Bor B, Kontovel in Sokol A. Prav kmalu pa se bo pričelo prvenstvo za »veveričke«. Če vam je ta igra pri srcu, kar pohitite. Vpišite se v eno naših ekip.

Ekipe minibasketa »BOR«

Okraski za drevesce

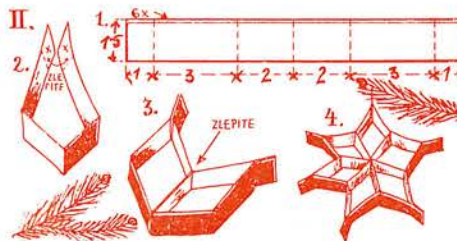
Božično drevesce, ki ga boste v prihodnjih dneh krasili, bo še lepše in bogatejše, če bodo na njem viseli pisani okraski, ki jih lahko sami izdelate iz risalnega papirja. Učinek je zagotovljen, le če boste rabili trdnejši papir, ki ga boste pobarvali, ali prelepili z barvano folijo. Poleg tega rabite še nekaj lima in nit.

centimetra in pol. Vsak trak prepognete (slika 1), da boste dobili lik, ki ga vidite na sliki 2. Zgornja dva kraka zlepite skupaj, nato pa še vse like skupaj (slika 3). Ko boste zlepili vseh šest delov skupaj, boste dobili zvezdo. Na vrh prišijte nit in tudi ta okrasek je nared, da ga obesite.

Za izdelavo okrasov, ki jih kaže prva slika, morate izrezati šest enakih delov (slika 1) in jih prepogniti po sredini. Nato zlepite prepognjeno stranico enega dela s prepognjeno stranico drugega dela (slika 2). Ko boste zlepili vse delčke med seboj, boste dobili lep okrasek (slika 3), na vrh katerega prišijte še nit in ga lahko že takoj obesite na drevesce.

Za zvezdni okrasek izrežite šest trakov v dolžini 12 centimetrov in v širini enega

in še okrasek v obliki cvetice. Izrežite 12 trakov v dolžini 10 centimetrov in v širini enega centimetra in pol. Oba konca vsakega traku zlepite skupaj, tako da boste dobili lik, ki ga vidite na sliki 2. Vse te majhne delčke povežite z nitko, ki ste jo vdeli v šivanko (slika 3). Ko boste z nitjo prišli naokrog, jo zavozljajte, naredite še zanko in tudi v tem primeru je okrasek narejen in ga lahko takoj obesite.

Franci Lakovič
Ilustr.: Magda Tavčar

Pričakovanje

Dokolenko slednji dan
kje je zima, izprašuje,
od nestrpnosti bolan
na staruho se huduje.

Rad bi zimo šel iskat
v njeno belo domovanje,
ker pa z mrakom mora spat,
ponjo gre le v svoje — sanje.

Danilo Gorinšek
Ilustr.: Marjanca Jemec - Božič

ENA JE MATI

Na nebu zvezdic milijon —
vsa noč je pozlačena,
milijon je ptic, milijon cvetic,
a mati je le — ena!

Ugasnil zvezdic bo lesket,
odlétel ptičic roj bo,
ovele bodo rožice,
le — mati še s teboj bo!

Tekst in risba Elizabeta Koman

NAJDENČEK

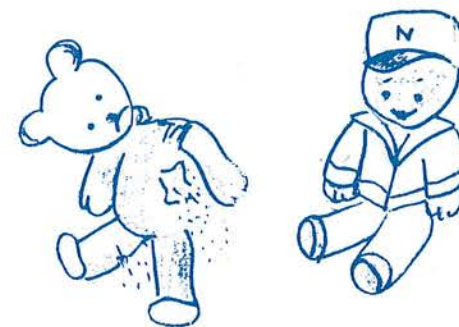
Tinka je živahna 8-letna deklica, čisto navadna punčka, ki se rada igra in ljubi svoje igrače. Pravzaprav ima najraje medvede: male, srednje, velike in največje. Kar lepo zbirko jih ima in vsi spijo na njeni mehki postelji. Okrog njih so samo blazine, da jim je prijetneje in topleje.

Vsak medvedek ima svoje ime in jih kliče: Mali, Rumenček, Mehki, Kosmatinec, Debeloglavček, Ušesek, Hlaček, Puhek itd.

Včeraj je pa Tina našla še enega medveda in to v parku, pod drevesom. Gotovo ste radovedni, kakšen je bil ta najdenček, ta ubogi medvedek. Zelo je bil velik, skoraj odrasel, ali ves umazan, raztrgan in blaten. O, jej, prejoj! Kdo ga bo očedil in kdo vzel v varstvo?

»Babica, baby« je zavpila vsa razburjena, ko se je pojavila na vratih. »Poglej Baby, kakšen revček je ta medved. Tako je pa težak, da sem ga komaj prinesla domov. Le kdo ga je zavrgel?« Baby je debelo pogledala to čudo, nato je rekla: »Tina, zakaj si ga pobrala takega! Glava mu binglja, skoraj bo odpadla, ena noga je čisto prazna, brez žaganja. In kako je moker in umazan. Verjetno ga je kakšen pes raztrgal ali pa kakšen prav hudoben deček. Le čigav je bil? Kaj bomo z njim? Nesi ga Tina nazaj, kjer si ga našla, ali pa v smetnjak.«

Tinka pa v jok. Tega pa že ne! »Baby le kako moraš biti taka! Umi-

la ga bom in vsega očistila, ti pa mu boš zašila glavo in še nogo. Pa novo obleko mu boš naredila ali ne? In pižamo in plašč. Kako je revček!«

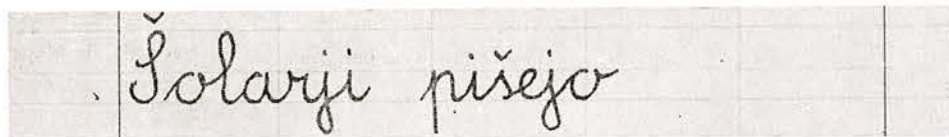
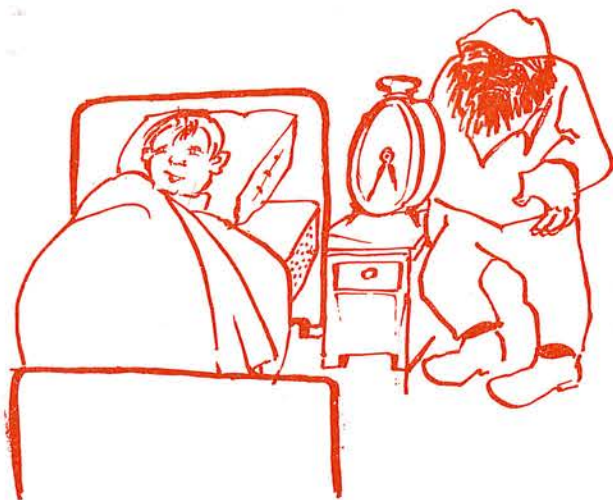
In že je bil najdenček v kadi, saj Tinka ve, kako je to treba! Lotila se ga je s krtačko za nohte in z milom. Potem ga je dala sušit na peč.

Babica se je dala pogovoriti in je bila voljna poskrbeti za Najdenčka. Ko je bil suh, čist in ves pošit, se je naselil k ostalim medvedom. Bil je največji in najbolj debel. Pravi hrust. »Druge pasme je« je modrovala Tina. »Le odkod se je vzel?«

Najdenček je dobil nove modre hlače, kvačkan jopič in celo nogavice in copatke. Bil je ves prenovljen. Tinka pa zadovoljna in srečna. »Hitro se bo udomačil« pravi Tina, »in izgleda, da ostali moji medvedki niso nič ljubosumni... Dobro jih vzgajam, to se kar pozna!« Prav vsi so srečni zdaj: Tina, mali srednji, večji in največji medvedi in Najdenček.

BUDILKA

Tika taka,
drdr - drrrinnnn!
Brž se vzdigni
iz blazin!
Če se nisi
še naspal,
črni mož
te bo pobral
in postavil
te pod kap
ali pod ledeni slap!
Če pa daš mu
koš tobaka,
te pusti
in odkoraka.
Kje pa naj
dobim tobak?
Saj! Pa vstani
brž, junak!

MIDVA

Psiček moj že ves dan cvili,
da se mi prav res že smili.
Tepel Mihec ga je z bičem,
hitro, hitro za fantičem!
Iščem dečka v vsako smer,
a ne najdem ga nikjer,
kam se je pa deček skril,
da ga ne bi jaz dobil!
Tam na koncu dolge njive,
(na njej rastejo koprive),
Mihec potepin stoji,
se na tihem mi smeji.
S hruškami mi zdaj postreže,
v desno roko trdno seže.
Spet prijatelja sva oba,
hej! Midva sva le midva!

Marijan Peric
3. r. NABREŽINA

KADAR SEM OBISKOVALA VRTEC

Tri leta sem hodila v vrtec. Ko me je mama prvič peljala v vrtec, sem se milo jokala. Že naslednji dan sem šla v vrtec vsa zadovoljna in nasmejana. Šla sem s teto. Nisem hotela mame. Že tedaj sem v vrtcu srečala otroke, ki so sedaj moji sošolci v osnovni šoli »Prežihov Voranc«.

V vrtcu je učila sestra Leandra, za kuharico je bila sestra Eufrema, za postrežnico pa je bila gospa Adrijana Foraus. Še se spominjam zaključne prireditve. Nataša iz drugega razreda je bila majhen kozliček, jaz sem bila velika koza, sošolec Sandi je bil volk, sošolec Ivo pa lovec.

Daniela Luin
3. r. DOLINA

POČITNICE

Ko se je končalo šolsko leto, so se pričele počitnice. Preživela sem jih v Rovinju z mamo in očetom. Tam sem se peljala s čolnom. Zelo sem se zabavala. Najbolj všeč mi je bilo, kadar sem skakala v morje. Kmalu je bil konec počitnic in zabave. Sedaj sem vesela, da se je začel pouk.

Lučana Prašel
3. r. DOLINA

UČILNICA NA PODSTREŠJU

Nekega ponedeljka so prišli delavci popravljat našo učilnico. Učiteljica je rekla, da se moramo preseliti na podstrešje. Selili smo se kakor ptice selivke.

Na podstrešju je vse polno ropotije in učil. Uredili smo si za silo. Pogledali smo, če so miške. Zanje je Tanja prinesla slanino, a je ostal še cel košček. Nekaj pa so miške le pojedle: učiteljica ne najde več svoje tretje številke Cicibana.

Nekega dne je priletela čebela. Učiteljica jo je skušala zapoditi, ampak čebela ni hotela ven, zato jo je zmečkala, da ne bi koga pičila.

Tanja, Barbara, Erik Z. in Edi
2. r. PROSEK

Preselili smo se na podstrešje. Vsak je nosil svoje stvari. Vsi so prišli gledat na hodnik, ker smo strašno ropotali. Tukaj nam nihče ne ropota nad našimi glavami. Škoda, da ne dežuje, ker bi deževne kaplje trkale po strešnih oknih. Tudi puščalo bi lahko.

Damjana, Matejka, Giulio in Peter
2. r. PROSEK

Julij, 2. r. PROSEK

Tu so samo stare stolice in mize, ki so jih rabili naše mame in naši tatki. Na eni strani je strop nižji od naše učiteljice. Sve-

tloba nam prihaja z vrha, zato moramo sedeti z glavo pokonci, če ne si delamo senco. Učiteljica nima ne katedra niti table. Če je prav potrebno, napiše kaj kar na omare.

Vesna, Erik E. in Ivan
2. r. PROSEK

Luči nimamo, ker je pokvarjena. Nam trem je zelo všeč na podstrešju. Ostali pa se jezijo. Kadar gremo mimo naše učilnice, vedno pokukamo noter, če so dela že končana. Nismo videli delavcev. Če bi hoteli, bi bili že končali.

Darja, Marko in David
2. r. PROSEK

Peter, 2. r. PROSEK

DRUGI NOVEMBER

Nekaj dni prej nam je učiteljica povedala, da bomo 2. novembra šli k spomeniku padlih. Tistega dne smo se zbrali pred šolo in odšli do spomenika pri Sv. Ani. Vsak je imel šopek cvetic. Že od daleč smo pri spomeniku zagledali polno cvetja. Tam nas je slikal fotograf Magajna, ko smo polagali cvetje pred spomenik. Prišli so tudi snemalci koprške televizije in Alpe Adria in so nas snemali. Ljudje so se ustavljali, nas gledali in obenem brali, kaj je napisano na spomeniku.

Učiteljica Marta nam je obrazložila, da je ta kamen le začasen, dokler ne bodo postavili pravega spomenika. Nekaj sekund smo obstali prav tiho in tako počastili spomin padlih. Odmolili smo tudi Oče naš. Nato smo se vrnili v šolo. Tam smo imeli še eno uro pouka in zato smo risali spomenik.

David Barini
3. r. ŠKEDENJ

Drugega novembra smo šli k spomeniku padlih iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca. Imeli smo cvetice in jih tam položili. Že od daleč smo videli polno cvetja. Tam nas je slikal fotograf. Ljudje so nas gledali, kako smo polagali cvetje. Učiteljica nam je razložila, da je ta spomenik v spomin padlih partizanov. Potem smo utihnili njim v čast. Nazadnje smo zmolili dve molitvici in se vrnili v šolo.

Kristina Vatovec
3. r. ŠKEDENJ

Maurizio Pettiroso, 4. r. ŠKEDENJ

Drugega novembra smo šli skupno z drugimi slovenskimi sošolci iz Škednja k Sv. Ani. Vsakdo je imel v rokah šopek cvetic. Ko smo prišli na stransko cesto, smo pred seboj zagledali jaso, kjer je bilo polno cvetic in vencev. Ko smo prišli do travnika, smo zagledali kamen z dvojezičnim napisom. Tam sta čakala fotograf in snemalec koprške televizije. Vsak je položil svoj šopek cvetic. Snemali so nas in slikali. Ljudje, ki so hodili mimo, so nas opazili in se ustavljali. Govorila nam je učiteljica Marta. Povedala nam je, da stoji tam kamen v spomin na padle v partizanski vojski iz Sv. Ane, Kolonkovca in Škednja. Ta kamen je začasen, ker občina ni še dala dovoljenja, da bi na tem prostoru postavili spomenik. Nato smo počastili padle z enominutnim molkom. Po molku smo glasno molili Oče naš in Zdravo Marijo. Potiho smo odšli in se vrnili v šolo. V učilnici smo se pre-

oblekli, naša učiteljica pa nam je dala nalogo, naj narišemo, kar smo videli in doživeli.

Nataša Taučer
4. r. ŠKEDENJ

Erika Sedmak, 4. r. ŠKEDENJ

NA POKOPALIŠČU

Prvega novembra je bilo slabo vreme, a sem vseeno s starši šel na pokopališče. Šli smo v Križ, kjer je pokopan moj ded. Nesel sem krizanteme. Na grobu je bilo že polno cvetic. Sredi groba je bila sveča, ker pa je deževalo, ni gorela.

V Križu je veliko pokopališče in vsi grobovi so bili lepo okrašeni. V bližini je spomenik padlim partizanom, ki je bil okrašen z venci in cvetjem.

Tudi v šoli smo počastili mrtve. Vsi učenci in učiteljica smo nesli rože k Sv. Ani. Počastili smo padle iz Sv. Ane, Kolonkovca in Škednja.

Darj Metton
4. r. ŠKEDENJ

O PREŽIVELI NEDELJI

V nedeljo smo se odpravili v Botač. Ustavili smo se najprej na Jezeru in šli potem po zapuščenih železniških progah do Botača. Tam smo slišali pasje lajanje. Imeli smo še dolgo pot do Botača, ko je naenkrat začelo deževati. Morali smo se vrniti. Ko smo bili sredi poti, se je prikazalo sonce, zato smo nazaj grede nabirali šipek. Ko smo se naveličali, smo šli na kosilo in potem na sprehod. Proti večeru nas je skoraj pokrila megla, zato smo kar tekli k avtomobilu. Srečni in veseli smo se vrnili domov.

Suzana Kopčar
4. r. ŠKEDENJ

Zjutraj sem najprej šel k maši. Po kosilu smo šli nabirat šipek v Mačkolje. Na gmajni sem videl konje. Prišel sem do ponija, ki je stal ob ograji. Bil je zelo kosmat, dlaka pa je bila zelo lepe barve: črna, bela,

rjava in malo siva. Splezal sem tudi na drevo. Ko smo imelo polne torbe šipka, smo šli v gostilno. Tam smo jedli sendviče in pili. Ker se je bližala ura televizijske oddaje, ki nas zanima, smo odšli domov.

Andrej Turco
3. r. ŠKEDENJ

V nedeljo sem bil z družino v Kulturnem domu. Nastopale so folklorne skupine Slovencev, ki žive v Sloveniji in v zamejstvu. Dvorana je bila polna radovednih ljudi.

Najprej je nastopila naša folklorna skupina »Stu ledi«. Noše so bile zelo lepe. Te plesne sem že poznal, ker sem jih že gledal in so mi zelo všeč. Iskal sem Bredo Pahorjevo, ki nas je lani vadila belokranjske plesne. Nisem je videl, ker ni plesala. Videl pa sem našega harmonikaša. Druga folklorna skupina je bila iz Čente. Zaplesala nam je živahne plesne. Tretja je bila iz Sovodenj. Tudi oni so mi bili všeč. Istrska skupina ni nič plesala, uprizorila je le igrice ribičev s spremljavo petja. Potem je bil odmor. Po odmoru je nastopila skupina iz Rezije, ki goji folkloro že od leta 1838. Koroške plesne nam je pokazala skupina društva »Zarja« iz Koroške. Najprej so se pojavili mladeniči in plesaje metali v zrak zastave. Potem so zapeli venček narodnih: »Mije kraječ posvava«, »Špancir valcer« in »Katulsko polko«. Zadnji pa so nastopili Markovčevi iz ptujske okolice. Zaplesali so štajerske plesne: »Špic polka«, »Mlinček«, »Sirotica« in »Mašerjanka«. Za zaključek so prišli kurenti. Obleženi so bili v kožuhe, okoli pasu so imeli kravje zvonce, na glavi pa rogličke in na obrazu maske. Prišli so na oder in posnemali kravjo hojo.

Meni so bili najbolj všeč prihod kurentov in plesi skupine »Stu ledi«. Nazadnje so prišle na oder vse folklorne skupine in tedaj je prišla Breda Pahor in podarila vsaki skupini šopek cvetja. Predstavniki Slovenske prosvetne zveze pa je kot priznanje podelil spominske plakete. Za slovo je skupina »Stu ledi« zapela: »Čez tri gore, čez tri dole...«.

Celotna prireditev je bila zelo lepa in upam, da se bomo tudi mi kdaj naučili nekatere plesne iz naših daljnih krajev.

Boris Stopar
4. r. ŠKEDENJ

OBISKAL SEM TETO IN STRICA

Prejšnjo nedeljo sem šel na obisk k teti in stricu, ki živita v vasi Višnje v Jugoslaviji. Vas leži visoko med hribi. Bilo je zelo mrzlo, a ni snežilo in je bilo kar lepo. Žal mi je bilo, ker sem doma pozabil daljnogled. Vseeno sem bil srečen, ker mi je stric, ki dela v gozdu, daroval rog mladega

srnjaka. Našel ga je bil v gozdu, ko je hodil proti domu.

V tej vasi se ljudje bavijo s kmetijstvom. Vsaka družina ima po več krav. Stric in teta, pri katerih sem bil na obisku, imata pet krav. Imata tudi dva prašiča in kokoši.

Najbolj sem se zabaval s sosedovim dečkom, ki ima osla. Hotela sva se skobacati nanj, a vse zaman. Osel se je ulegel na tla in ni hotel več vstati, zato sva se začela igrati z zmajem. Tisto nedeljo sem se zares zabaval in upam, da bom še kdaj šel na obisk k teti in stricu.

Marko Kokoravec
4. r. TREBČE

KAKO KUHAMO ŽGANJE

Prišel je čas, ko pri nas kuhamo žganje. Očka mi je obljubil, da smem tokrat povabiti sošolce in tako smo se domenili za četrtek. Že zjutraj sem jih šel čakati na postajo šolskega avtobusa, da jih popeljem do doma. Nekateri so se pripeljali z avtomobili. Ko smo se zbrali vsi skupaj, je očka začel razlagati, kako se pridobiva alkohol. Za to je treba imeti pripravo in sicer peč s pritrjenim kotlom, kamor se dajejo tropine. Kadar se tropine kuhajo, dvigne para alkohol, ki se potem steka po cevi, kateri pravimo serpentina. Ta cev se vije v mrzli vodi. Alkohol se tu hladi in postaja tekoč.

Pri meni doma smo si ogledali še rastlinjak in vrt. Pili smo tudi sladko vino. Nato smo se veseli vrnili v šolo. Ta dan mi bo ostal dolgo v lepem spominu, ker je na moj dom prišlo toliko učencev in učiteljic.

Pavel Debelis
5. r. SV. ANA

OBISK PRI PAVLU

Učenci in učenke naše šole »M. Gregorič-Stepančič« pri Sv. Ani smo šli k sošolcu Pavlu gledat, kako tam kuhajo žganje. Njegov oče nam je pokazal kotel. Pod kotlom je goril ogenj, v kotlu pa so bile tropine. Tudi v sodu na dvorišču so imeli tropine. Iz vročih tropin v kotlu se dvigajo hlapi alkohola. Ti se v dolgi cevi ohlajajo, ker je cev hlajena z mrzlo vodo. Tako prične žganje teči v steklenico. To žganje pa je strupeno. Potem pa je priteklo dobro žganje. Gospod Debelis je za spravil v posebno prozorno posodo in zmeril stopnjo alkohola. Žganje je imelo 60 stopinj. Videli smo posebno pripravo za merjenje stopinj alkohola v žganju in drugo za merjenje stopinj v vinu.

Ogledali smo si še stiskalnice, sode, pletenke in kade. Potem nam je sošolec Pavel pokazal zajce. Videli smo tudi majhne zajčke z mamo zajkljo. Gospa Debelis nam je pokazala rastlinjak. V rastlinjaku so bili ba-

zilika, nageljni in limone. Nazadnje nas je poklical gospod Debelis in nam pokazal, kako praznijo kotel. Videli smo tudi, kako naložijo tropine v kotel.

Veseli smo se vrnili v šolo.
Merica Zlobec
5. r. SV. ANA

MOJA MAMA

Prva, ki vstane zjutraj v hiši, je moja mamica. Zbudi mene in sestrico in naju odpravi v šolo. Vsako jutro raznaša po vasi časopise. Kadar pride domov, pere, šiva, likaja, čisti stanovanje in skuha kosilo. Tudi naloge mi vedno pregleduje. Moja mamica vedno dela in skrbi, da bi v družini šlo vse v redu, ima me zelo rada. Tudi jaz imam zelo rada svojo mamico.

Elena Laurica
3. r. DOLINA

Moja mamica je srednje postave. Ima črne lase in oči. Zelo je lepa, ker ima dolge lase. Večkrat jo češem. Oblečena je na moderen način. Dela v otroškem vrtcu v Dolini. Meni ni samo mamica, ampak tudi prijateljica. Kar ne vem, se z njo pogovorim. Ne bi je menjala za vse zlato tega sveta.

Aleksandra Foraus
3. r. DOLINA

MOJ SOŠOLEC ERIK

Danes je prišel Erik v šolo brez predpasnika. Učiteljica ga je vprašala, zakaj nima predpasnika. Erik je povedal, da ga je pozabil. Čez nekaj časa ga je učiteljica spet vprašala, a Erik ji je odgovoril nekaj drugega. Nazadnje smo ugotovili, da nam je Erik hotel pokazati novo jopico.

Edi Rupel
2. a r. PROSEK

Urednikova pošta

Najprej važno sporočilo vsem, ki že nestrpno čakate, kdaj bo nagradno žrebanje lepih in bogatih nagrad. Tokrat bo žrebanje kasneje in ne kot prejšnja leta, ker v decembru ni nobene mladinske predstave v Kulturnem domu. Zato boste morali vsi vestni naročniki malo potrpeti in počakati do 17. januarja prihodnjega leta, ko bo premiera nove mladinske igre Miroslava Košute, po predstavi pa žrebanje. Torej v torek 17. januarja 1978 popoldne pridite vsi v Kulturni dom in ni izključeno, da ne boste odnesli kakšne nagrade.

Na vseh šolah na Goriškem in Tržaškem sem oddal kar 1270 dopisnic, doslej pa sem jih dobil nekaj nad 700, kar pomeni, da jih manjka še skoraj 600. Tisti, ki še niste poslali dopisnic, morate pohiteti, da ne bo potem prepozno.

Armando Hrovatin, učenec 5. razreda osnovne šole na Opčinah, mi je napisal priščno pismo, v katerem pravi, da je v drugi številki Galeba z veseljem prebral zgodbo starega pastirja Jureta, ki je pod Snežnikom udomačil volka Uruja. Armando Hro-

vat in nadalje piše, da ima doma dve leti star udomačen volčji par in da zelo rad zahaja na Snežnik in v Mašun, zato bi se rad srečal ali si dopisoval s pastirjem Juretom in s pisateljem zgodbe Angelom Cerkvnikom ter si z njima izmenjal mnenja in izkustva o svojih dveh volkcih.

Dragi Armando, pastirja Jureta ne poznam in niti ne vem, če je morda še živ. Edino kar lahko storim zate je, da ti posredujem naslov pisatelja Angela Cerkvnika, da ga boš z očkom obiskal in ga povprašal o stvareh, ki te zanimajo. Pisatelj ANGELO CERKVENIK stanuje v LJUBLJANI v lični hišici v IDRIJSKI ULICI 8. Prepričan sem, da ti bo rad ustregel.

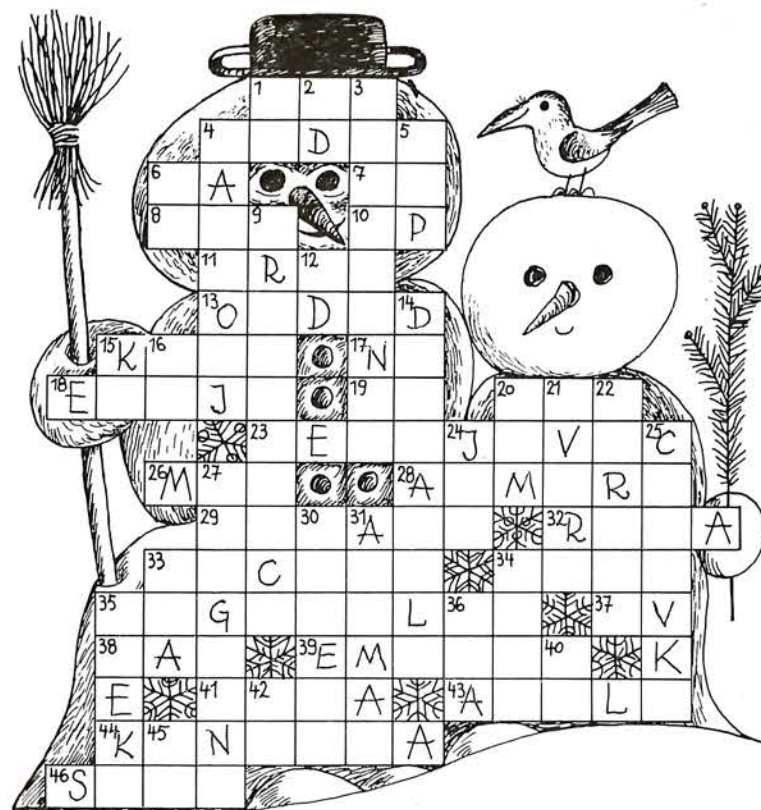
Za konec še priščna voščila za prijeten in vesel božič ter za zdravo in uspešno novo leto 1978 vsem pridnim bralcem Galeba, staršem, učiteljstvu, sodelavcem, ilustratorjem in vsem tistim, ki skrbijo in se trudijo, da Galeb redno izhaja in se razvija.

Obenem se zahvaljujem vsem, ki so mi poslali voščila za praznike.

UREDNIK

Za listre glave

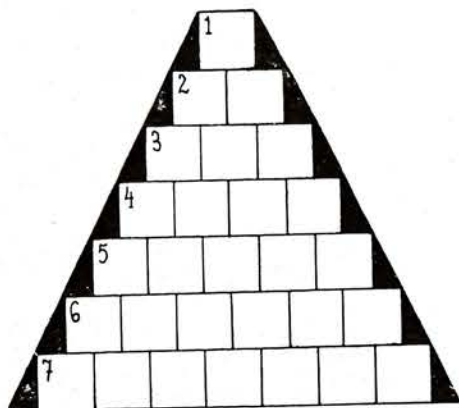
KRIŽANKA »SNEŽENA MOŽA«

VODORAVNO. 1. rodna hiša, 4. mesto v Dalmaciji, 6. Mariborska akademija, 7. kadar, 8. konica, 10. pripovedna pesem, 11. napor, delo, 13. starejši izraz za tamkaj, 15. indijanski čoln, 17. Narodno-osvobodilni, 18. loščilo, posteklina, 19. isto kot 10. vodoravno, 20. dolina pod Triglavom, kakor, 23. človek, ki ima težave pri govorjenju, 26. sila, 28. tovarna pletenica v Radovljici, 29. železniško križišče na Krasu, izhodiščna postaja za Škocjanske jame, 32. majhna zelena žabica, 33. suvati z noge, 34. zelenica v puščavi, 35. kdor vodi pogajanja, 37. AV, 38. zgodnji, 39. prebivalec rimskega mesta na kraju današnje Ljubljane, 41. ravno ta, 43. hunski poglavar, 44. prodajalna in pivnica za vojake, 46. del stanovanja.

NAVPIČNO: 1. pritrdilnica, 2. osebni dohodek, 3. pripadnik enega izmed jugoslovanskih narodov, 4. brez plačila, 5. nasilna tatvina, 6. mestni odbor, 9. kraljična iz znane pravljice bratov Grimm, ki je spala sto let, 12. okončina, član, 14. kar je treba doplačati, 15. okrajšava za kilometer, 16. kratica za Adria Aviopromet, 20. vprašalni prislov, 21. preka, 22. žensko ime, 24. Jugoslovanska narodna armija, 25. cagava ženska, 27. poškodba kože, odrgnjeno mesto, 30. del konjske vprege, 31. kozaški poglavar, 33. velika kača, udav, 34. kis, 35. čez, 36. majhna številka, 40. Cankar Ivan, 42. avtomobilska oznaka za Split, 45. prvi dve črki.

PIRAMIDA

Vsaki naslednji besedi dodaj eno črko: 1. zadnja črka, 2. nasprotno od še ne, 3. žival z bodicami, 4. jahanje, 5. rastlina, katere semena uporabljajo za slaščice, žgane pijače in podobno, 6. alkoholna pijača, 7. razrezovanje lesa, ostanki pri rezanju lesa.

PREMIKALNICA

Š	O	K	I	R	A	T	I
N	A	P	O	L	E	O	N
K	I	J	E	V	Č	A	N
M	A	C	O	L	A	.	.
P	O	D	P	L	A	T	I

Premikaj besede vodoravno tako, da boš dobil v treh zaporednih navpičnih vrstah imena treh divjih živali.

Rešitve ugank pošljite do 5. v mesecu na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE UGANK IZ DRUGE ŠTEVILKE

KOMBINIRANA KRIŽANKA — *Vodoravno:* 1. srp, 4. stol, 5. viak, 6. krava, 7. brade, 8. otok, 10. drog, 12. medved, 14. dvajset, 17. notri, 18. takoj, 19. jata, 20. lestev, 22. motike. *Navpično:* 1. stavek, 2. roka, 3. PL, 4. sladoled, 5. vrat, 6. krog, 9. prejkati, 10. dvanajst, 11. odstotek, 15. Erjavec, 16. ti, 20. LM, 22. EO.

ZLOGOVNICA — 1. napredek, 2. planinec, 3. obkoliti, 4. zaigrati, 5. institut, 6. čitatelj, 7. ojačitev, 8. bankovec. Imeni obeh držav sta: Albanija, Pakistan.

POVEZANI MAGIČNI KVADRAT — 1. kvadrat: koš, oči, šir. 2. in 3. kvadrat: ena, nov, Ava. 4. kvadrat: ost, sto top. *Srednji kvadrat:* rja, jok, ako. A: širjava, B: enakost.

REŠITVE SO POSLALI: Nadja Budin, Peter Auber, Ivo Gruden, Albert Emili, Tomž Emil, Ana Dersiei, Tamara Frančeškin, Aleksander Umek, France Breda, Peter Janežič, Darij Bizjak, Adam Simoneta, Janko Milič, Nadja Gherlani, Laura Valentino, Loredana Umek, Elizabeta Živic, Mitja Grilanc, Livija Delbello, Alenka Kralj, Valter Auber, Jurij Žagar, Katja Pirc, Lara Budin, Peter Škrk, Tanja Pirc, Robert Kocman, 3. in 4. r. ZGONIK. Ariana Prašelj, 5. r. DOLINA. Armando Hrovatin, 5. r. OPČINE. Ugo Tomšič, Mariza Florenin, Danilo Petejan, 5. r. SOVODNJE OB SOČI. Damijana Cescutti, 4. r. UL. VENETO - GORICA. Nada Carli, 3. r. KATINARA. Niki Filipovič, Silvana Žagar, 2. a in 2. b r. SREDNJA ŠOLA OPČINE. Mitja Možina, Alan Oberdan, Erika Možina, 3., 4. in 5. r. DONADONI. Robert Purič, Katja Colja, Boris Guštin, 3. in 5. r. REPENTABOR. Marino Gherlani, 3. r. MAVHINJE. Alenka Sancin, Klavdija Koren, David Ciacchi, Mavricij Jerman, 5. r. RICMANJE. Marvida Čuk, 3. r. SV. IVAN. Marijan Peric, Dorotea Križmančič, Igor Svetlič, 3., 4. in 5. r. NABREŽINA. Pavel Rebula, 3. r. DEVIN. Ivan Rebula, 2. b r. SREDNJA ŠOLA NABREŽINA. Aleksander Emili, 5. r. PROSEK. Igor Pahor, Martina Baldan, 4. in 5. r. DOBERDOB. Albert Paoli, 5. r. GROPAĐA. Denis Salvi, Tamara Grdina, Fabricij Korošec, Izidor Sancin, 4. r. BOLJUNEC.

NAGRADE DOBIJO: Pavel Rebula, 3. r. DEVIN. Fabricij Korošec, 4. r. BOLJUNEC. Mitja Grilanc, 4. r. ZGONIK. Martina Baldan, 5. r. DOBERDOB. Silvana Žagar, 2. b r. SREDNJA ŠOLA OPČINE.